

provincie
groningen

Gedeputeerde Staten

Verandering RAAD
8/10 nov 2016
AP 3-1

Aan de raden en de colleges van Burgemeester
en Wethouders van de gemeenten

- Appingedam
- **Bedum**
- De Marne
- Delfzijl
- Eemsum
- Loppersum
- Winsum

Datum : 25 OKT. 2016
Briefnummer : 2016-62.184/43/A.15, BJC
Zaaknummer : 656834
Behandeld door : D. Meijering-Klaren
Telefoonnummer : (050) 316 4956
Antwoord op :
Bijlage :
Onderwerp : Beëindiging provinciale Arhi-procedure zeven gemeenten in
Noord-Groningen

Burg.		Secr.		Chef	
Te beh. door				bvo	
Ingek.					
Gem.					
Bedum					
26 OKT. 2016					
B&W		tkn			
av		kop			

Geachte raad, geacht college,

Met deze brief informeren wij u over ons besluit tot beëindiging met onmiddellijke ingang van de procedure, als bedoeld in artikel 8 van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi), voor de gemeenten Appingedam, Bedum, De Marne, Delfzijl, Eemsum, Loppersum en Winsum.

Hieronder gaan wij eerst in op het gevoerde open overleg met de zeven gemeenten. Vervolgens geven wij aan hoe wij tot ons standpunt zijn gekomen en schetsen wij het vervolgproces.

Open overleg

Bij brief van 11 maart 2016 (2016-15.578/10, BJC) hebben wij u geïnformeerd over ons besluit tot het starten van een provinciale Arhi-procedure voor de gemeenten Appingedam, Bedum, De Marne, Delfzijl, Eemsum, Loppersum en Winsum.

Eind maart 2016 hebben de raden van de BMW-gemeenten (Bedum, De Marne, Winsum en Eemsum) besloten tot een tweesporige strategie ten aanzien van de bestuurlijke inrichting in Noord-Groningen, enerzijds bestaande uit het verder uitwerken van het spoor van de BMW-variant en anderzijds het gelijktijdig mee blijven werken in het kader van het open overleg aan de realisering van de G7-variant. Op 21 april 2016 zijn wij het open overleg gestart om samen met de zeven gemeenten te verkennen of in het belang van de inwoners van Noord-Groningen kon worden gekomen tot een samenhangend, regionaal evenwichtig en duurzame perspectief op de bestuurlijke organisatie in Noord-Groningen, dat kan rekenen op zoveel mogelijk draagvlak. Tussen 11 mei en 2 juni 2016 hebben wij constructieve gesprekken gevoerd met de colleges van de zeven gemeenten. De gesprekken hebben (opnieuw) bevestigd, dat er geen eensluidend eindbeeld bestaat bij de zeven gemeenten met betrekking tot de toekomstige bestuurlijke organisatie in Noord-Groningen. Wij hebben op basis van de gesprekken tevens vastgesteld dat de BMW-gemeenten eensgezind waren in hun wens om onomkeerbare stappen te zetten naar de vorming van een BMW-gemeente, indien zou blijken dat realisering van een G7-gemeente niet haalbaar is bij gebrek aan bestuurlijk draagvlak bij de zeven gemeenten. Wij hebben de BMW-gemeenten daarop

uitgenodigd om aan te geven hoe een nieuw te vormen BMW-gemeente eruit zou kunnen zien en daartoe uiterlijk vóór 15 september 2016 een verkennend startdocument op te stellen.

De vier gemeenten hebben dit voortvarend opgepakt en hebben het 'Verkenkend startdocument herindeling BMW-variant' opgesteld. Het document dat op respectievelijk 6, 7 en 8 september 2016 is besproken in de betrokken raden en kan rekenen op zeer breed draagvlak, hebben wij op 14 september 2016 ontvangen. Tegelijkertijd hebben wij uit de gesprekken geconcludeerd, dat er sprake was van een uitgestoken hand van de BMW-gemeenten naar de DAL-gemeenten (Delfzijl, Appingedam en Loppersum) om alsnog gezamenlijk de vorming van een G7-gemeente te realiseren. Daarop hebben wij in het open overleg op 23 juni jl. aangegeven, dat de open overlegprocedure vooralsnog zou worden voortgezet en dat medio september 2016 de eindbalans zou worden opgemaakt over het vervolgproces.

In een overleg op 13 juli 2016 en bij brief van 30 augustus 2016 hebben wij kennisgenomen van het voornemen van de colleges van de gemeenten Delfzijl en Loppersum tot het opstellen van een gezamenlijke visie op een herindeling volgens de DEAL-variant (samenvoeging van Delfzijl, Eemsmond, Appingedam en Loppersum) en de DAL+-variant (samenvoeging van Delfzijl, Appingedam en Loppersum en een grenscorrectie bij de Eemshaven). Op 20 september jl. hebben wij het daartoe opgestelde 'Visiedocument gemeentelijke herindeling Noord-Groningen', waarin alleen wordt ingegaan op een herindeling volgens de DEAL-variant, ontvangen. Op 26 en 29 september jl. is dit document besproken in respectievelijk de raden van de gemeenten Loppersum en Delfzijl.

Het college van de gemeente Appingedam heeft bij brief van 20 september 2016 een reactie gegeven op het visiedocument van de gemeenten Delfzijl en Loppersum. In deze brief geeft het college aan, dat de gemeente Appingedam nog steeds opteert voor een G7-gemeente of voor "een oplossing zo dicht mogelijk daarbij" en wordt een DEAL-gemeente beschouwd als "de absolute minimumvariant" en worden de DAL+- en DAL-variant afgewezen. Deze schriftelijke reactie is op 22 september 2016 besproken door de raad van de gemeente Appingedam.

In het open overleg op 29 september jl. hebben wij de betrokken colleges geïnformeerd over ons voornemen om medio oktober 2016 - de door de gemeenten gevraagde - duidelijkheid te geven over het vervolgproces. Wij hebben aangegeven, dat het door de BMW-gemeenten opgestelde verkennende document een zodanig overtuigende inhoudelijke argumentatie biedt, dat ons college de ruimte wil bieden om de vorming van een BMW-gemeente van onderop tot stand te laten komen. Alvorens daarover een definitief besluit te nemen, hebben wij de colleges van de BMW-gemeenten gevraagd om, op basis van het verkennende document, aan de betrokken raden de vraag voor te leggen of zij de keuze voor samenvoeging van de gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond per 1 januari 2019 willen bekrachtigen en in dat kader formele, onomkeerbare stappen willen zetten voor de vervolgfase.

Ten aanzien van de DAL-gemeenten hebben wij aangegeven graag bereid te zijn om in gesprek te gaan om verder te verkennen hoe de bestuurlijke toekomst van deze gemeenten eruit zou kunnen zien. Daarvan hebben zij tot op heden geen gebruik gemaakt.

Op 13 oktober 2016 hebben de raden van de BMW-gemeenten unaniem het besluit genomen om de keuze voor de samenvoeging van de gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond per 1 januari 2019 te bekrachtigen, de verkenning van andere varianten af te sluiten en de betrokken colleges op te dragen het spoor van de BMW-variant verder uit te werken, mede op basis van een 'plan van aanpak visievorming en naamgeving' en een 'plan van aanpak wetgeving herindeling BMW-gemeenten'.

Conclusies en standpunt

Op basis van het gevoerde open overleg, de gepleegde verkenningen, reacties en standpunten van de zeven gemeenten, komen wij tot de volgende overwegingen, bevindingen en conclusies:

- de zeven gemeenten hebben andermaal aangegeven, dat de maatschappelijke en gebiedsopgaven in de regio vragen om bestuurlijke opschaling van de gemeenten;
- de gezamenlijk gepleegde verkenning heeft niet geleid tot een eensluidend eindbeeld bij de zeven gemeenten over de bestuurlijke organisatie in Noord-Groningen;
- voor realisering van de G7-variant ontbreekt het benodigde bestuurlijk draagvlak bij de zeven gemeenten, gelet op de standpunten van de gemeenten Delfzijl en Loppersum als op de raadsbesluiten van de BMW-gemeenten van 13 oktober 2016. Hetzelfde kunnen wij constateren ten aanzien van varianten "zo dicht mogelijk" bij de G7-variant;
- in de standpunten van alle zeven gemeenten wordt uitgegaan van een ondeelbare gemeente Eemshard. Aldus ontbreekt voor realisering van de DAL+-variant eveneens het benodigde bestuurlijk draagvlak;
- in het 'Verkenkend startdocument herindeling BMW-variant', wordt, naar ons oordeel overtuigend onderbouwd, dat met de samenvoeging van Bedum, De Marne, Winsum en Eemshard een duurzame, bestuurskrachtige gemeente van ca. 49.500 inwoners in regionaal perspectief wordt gevormd. Een nieuwe gemeente ook, die een sterke interne samenhang zal hebben en in staat wordt geacht haar taken, maatschappelijke en gebiedsopgaven op een adequate wijze op te kunnen pakken. In onze beoordeling van deze verkenning hebben wij meegewogen, dat met de vorming van een BMW-gemeente de twee havens (Eemshard en de haven van Delfzijl) niet in één en dezelfde gemeente komen te liggen. Wij hebben altijd aangegeven dat, om tot een herindeling in Noord-Groningen te komen, betrokken overheden, dus ook de provincie, bereid moeten zijn om te kijken naar alternatieven. De praktische voordelen van een meer eenduidige aansturing voor beide havens kunnen ook op een andere wijze worden ondervangen door goede afstemming en samenwerking, en daarnaast gaat van de aanstaande Structuurvisie en de aandeelhoudersinstructie voor GSP ook meer sturende werking uit. Hierdoor is er de facto sprake van de havens in één hand;
- belangrijkste bezwaar bij de DEAL-variant is het ontbreken van bestuurlijk draagvlak en het feit dat deze variant is uitgewerkt door slechts twee van de betrokken gemeenten.

Wij hebben, op grond van het voorgaande, alles afwegende, het besluit genomen om met onmiddellijke ingang de provinciale Arhi-procedure, als bedoeld in artikel 8 van de Wet arhi, te beëindigen voor de gemeenten Appingedam, Bedum, De Marne, Delfzijl, Eemshard, Loppersum en Winsum. Aldus worden de gemeenten Bedum, De Marne, Eemshard en Winsum in de gelegenheid gesteld zelf de voorbereiding van een herindelingsvoorstel, zoals bedoeld in artikel 5 van de Wet arhi, ter hand te nemen. Deze mogelijkheid staat ook open voor de DAL-gemeenten.

Vervolgproces

Hieronder schetsen wij de gevolgen van ons besluit voor het vervolgproces.

Wij gaan, gelet op de besluitvorming in deze gemeenten, ervan uit dat de gemeentelijke herindelingsprocedure door de BMW-gemeenten wordt opgestart. Dit betekent dat er een formele rol en verantwoordelijkheid van ons college is in het vervolgproces, namelijk het geven van een zienswijze op het herindelingsadvies. Vervolgens zenden wij dit advies en onze zienswijze naar de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Ten aanzien van de DAL-gemeenten hebben wij aangegeven graag bereid te zijn om in gesprek te gaan om verder te verkennen hoe de bestuurlijke toekomst van deze gemeenten eruit zou kunnen zien.

Wij vertrouwen er op u voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan Provinciale Staten en aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.